

20 Ιουνίου 1937

Θα σκοτώσω έναν άνθρωπο. Δεν ξέρω το όνομά του, δεν ξέρω πού μένει, δεν έχω ιδέα πώς μοιάζει. Αλλά θα τον βρω και θα τον σκοτώσω...

Θα πρέπει να μου συγχωρήσεις αυτή τη δραματική εισαγωγή, ευγενικέ αναγνώστη. Μοιάζει να είναι η αρχή από κάποιο από τα δικά μου αστυνομικά μυθιστορήματα, έτσι δεν είναι; Μόνο που αυτή η ιστορία δεν πρόκειται να εκδοθεί ποτέ, και ο «ευγενικός αναγνώστης» είναι μια σύμβαση για λόγους αβρότητας. Όμως όχι, ίσως δεν είναι απλώς μια σύμβαση. Σκοπεύω στ' αλήθεια να διαπράξω αυτό που ο κόσμος αποκαλεί «έγκλημα». Κάθε εγκληματίας χωρίς συνεργό χρειάζεται ένα έμπιστο άτομο που να μπορεί του εκμυστηρεύεται τα μυστικά του· η μοναξιά, η φρικτή απομόνωση και η εναγώνια προσμονή του εγκλήματος είναι υπερβολικά για να τα κρατήσει μέσα του ένας άνθρωπος. Αργά ή γρήγορα θα τα ξεφουρνίσει όλα. Ή, αν έχει ακλόνητη θέληση, θα τον προδώσει το υπερεγώ του – αυτός ο αυστηρός ηθικολόγος μέσα του που παίζει τη γάτα με το ποντίκι μαζί του, είτε είναι κρυψίνους, είτε δειλός, είτε υπερόπτης, και ωθεί τον εγκληματία σε γλωσσικά ατοπήματα, τον παρασύρει να αισθανθεί υπερβολική αυτοπεποίθηση, αφήνει στοιχεία εναντίον του, παίζει τον ρόλο του προβοκάτορα. Όλες οι δυνάμεις του νόμου και της τάξης θα ήταν ανίσχυρες απέναντι σ' έναν άν-

θρωπο που δεν έχει καθόλου συνείδηση. Όμως βαθιά μέσα σε όλους μας υπάρχει αυτή η παρόρμηση για εξιλέωση – μια αίσθηση ενοχής, ο προδότης εντός των πυλών. Μας προδίδει το ψέμα μέσα μας. Αν η γλώσσα αρνείται να ομολογήσει, θα το κάνουν οι ακούσιες πράξεις. Γι' αυτό ο εγκληματίας επιστρέφει στον τόπο του εγκλήματος. Γι' αυτό κι εγώ γράφω αυτό το ημερολόγιο. Εσύ, φανταστικέ αναγνώστη μου, *ω αναγνώστη υποκριτή, αδέρφι, που μου μοιάζεις*, όπως λέει ο Μπωντλαίρ, θα είσαι ο εξομολογητής μου. Δεν θα κρύψω τίποτα από σένα. Εσύ είσαι αυτός που θα με σώσει από την αγχόνη, αν υπάρχει κάποιος που μπορεί.

Είναι αρκετά εύκολο να φανταστώ τον φόνο καθισμένος εδώ στο Ντόρσετ, στο μπανγκαλόου που μου δάνεισε ο Τζέιμς για να αναρρώσω μετά τον νευρικό κλονισμό μου. (Όχι, ευγενικέ αναγνώστη, δεν είμαι τρελός. Αυτό μπορείς να το βγάλεις αμέσως από το μυαλό σου. Ποτέ δεν ήμουν πιο λογικός. Ένοχος ναι, αλλά όχι παράφρων.) Είναι αρκετά εύκολο να φανταστώ τον φόνο κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο τον λόφο του Γκόλντεν Καπ να λάμπει στον απογευματινό ήλιο, και τα κύματα στον κόλπο σαν μεταλλικά φύλλα, και την καμπύλη του Κομπ, της αρχαίας πέτρινης προβλήτας που αγκαλιάζει τις μικρές βαρκούλες τριάντα μέτρα πιο κάτω. Επειδή, βλέπεις, όλα μου θυμίζουν τον Μάρτι. Αν δεν είχε σκοτωθεί ο Μάρτι, θα πηγαίναμε οι δυο μας πικνίκ στο Γκόλντεν Καπ· θα πλατσούριζε στη θάλασσα μ' εκείνο το κόκκινο μαγιό που του άρεσε τόσο· και σήμερα θα είχε γενέθλια, θα έκλεινε τα εφτά, και του είχα υποσχεθεί να του μάθω ιστιοπλοΐα με το μικρό σκάφος στα εφτά του.

Ο Μάρτιν ήταν ο γιος μου. Ένα βραδάκι, πριν από έξι μήνες, διέσχισε τον δρόμο έξω από το σπίτι μας. Είχε πάει στο χωριό για να αγοράσει καραμέλες. Για εκείνον δεν θα ήταν

παρά μονάχα η παραλυτική λάμψη των προβολέων του αυτοκινητού που έστριβε τη γωνία, ένας στιγμιαίος εφιάλτης, κι έπειτα η πρόσκρουση που βύθισε στο σκοτάδι τα πάντα, για πάντα. Το σώμα του τινάχτηκε στο χαντάκι στην άκρη του δρόμου. Πέθανε αμέσως, λίγα μόλις λεπτά πριν φτάσω δίπλα του. Οι καραμέλες είχαν σκορπίσει στον δρόμο. Θυμάμαι ότι άρχισα να τις μαζεύω –δεν φαινόταν πως μπορούσα να κάνω τίποτε άλλο– ώσπου βρήκα μία με το αίμα του. Μετά ήμουν άρρωστος για κάποιο διάστημα: εγκεφαλικός πυρετός, νευρικός κλονισμός, είπαν, ή κάτι τέτοιο. Το ζήτημα είναι, φυσικά, ότι δεν ήθελα να ζω πια. Ο Μάρτι ήταν το μόνο που είχα – η Τέσα είχε πεθάνει στη γέννα.

Ο οδηγός που σκότωσε τον Μάρτι δεν σταμάτησε. Η αστυνομία δεν κατάφερε να τον εντοπίσει. Λένε πως πρέπει να πήρε με ογδόντα αυτή την τυφλή στροφή, κρίνοντας από τον τρόπο που πετάχτηκε το σώμα και τα τραύματα που είχε. Αυτός είναι ο άνθρωπος που πρέπει να βρω και να σκοτώσω.

Δεν νομίζω πως μπορώ να γράψω άλλο απόψε.

21 Ιουνίου

Υποσχέθηκα να μη σου κρύψω τίποτα, ευγενικό αναγνώστη, μα αθέτησα ήδη την υπόσχεσή μου. Υπάρχει όμως κάτι που έπρεπε να το κρατήσω κρυφό ακόμα κι απ' τον εαυτό μου, ώσπου να νιώθω αρκετά καλά για να το αντιμετωπίσω. *Ήταν δικό μου λάθος;* Έπρεπε να αφήσω τον Μάρτι να πάει στο χωριό μόνος του;

Ορίστε. Δόξα τω Θεώ, το είπα. Από την αγωνία μου να το γράψω, κόντεψα να τρυπήσω το χαρτί με την πένα. Νιώθω αδύναμος, σαν να βγήκε η αιχμή ενός βέλους από μολυσμέ-

νη σάρκα· όμως ο ίδιος ο πόνος είναι κατά κάποιο τρόπο ανακούφιση. Ας κοιτάξω λοιπόν αυτό το βέλος που με σκότωνε αργά.

Αν δεν είχα δώσει στον Μάρτι εκείνες τις δύο πένες, αν είχα πάει μαζί του εκείνο το βράδυ, αν είχα στείλει την κυρία Τιγκ, θα ήταν ζωντανός τώρα. Θα κάναμε ιστιοπλοΐα στον κόλπο, ή θα ψαρεύαμε γαρίδες στην άκρη του Κομπ, ή θα κατεβαίναμε εκείνο τον γκρεμό ανάμεσα στα τεράστια κίτρινα λουλούδια – πώς τα έλεγαν; Ο Μάρτι πάντα ήθελε να μάθει πώς λεγόταν το κάθε τι, μα τώρα που είμαι μόνος μου δεν έχει κανένα νόημα να το ξέρω.

Ήθελα να μεγαλώσει ανεξάρτητος. Ήξερα ότι, όταν πέθανε η Τέσα, υπήρχε ο κίνδυνος να τον πνίξω με την αγάπη μου. Προσπάθησα να τον μάθω να κάνει πράγματα μόνος του, και για τον εαυτό του: έπρεπε να τον αφήσω να παίρνει ρίσκα. Αλλά είχε κατέβει στο χωριό μόνος του δεκάδες φορές· όταν δούλευα, έπαιζε με τα παιδιά του χωριού όλο το πρωί. Ήταν προσεκτικός όταν περνούσε τον δρόμο· έτσι κι αλλιώς έχει πολύ λίγη κίνηση ο δρόμος μας. Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί ότι αυτός ο δαίμονας θα ερχόταν ολοταχώς από τη στροφή; Θα ήθελε να εντυπωσιάσει κάποια γυναίκα που είχε μαζί του, υποθέτω, ή θα ήταν πιωμένος. Και μετά δεν είχε τα κότσια να σταματήσει και να υποστεί τις συνέπειες.

Τέσα, αγάπη μου, ήταν δικό μου λάθος; Δεν θα ήθελες να τον έχω στα πούπουλα, έτσι δεν είναι; Ούτε εσένα σου άρεσε να σε φροντίζουν και να σε καλομαθαίνουν· ήσουν εντελώς ανεξάρτητη. Όχι. Η λογική μου λέει ότι είχα δίκιο. Αλλά δεν μπορώ να βγάλω από το μυαλό μου το χέρι που σφίγγει τη σκισμένη χαρτοσακούλα. Δεν με κατηγορεί, αλλά δεν με αφήνει να ησυχάσω – είναι ένα ήρεμο, επίμονο φάντασμα. Η εκδίκησή μου θα είναι για μένα μόνο.

Αναρωτιέμαι αν ο ιατροδικαστής έκανε κάποια επικριτικά σχόλια για την «αμελεία» μου. Δεν με άφησαν να δω την αναφορά στην κλινική. Το μόνο που ξέρω είναι ότι απαγγέλθηκε κατηγορία για ανθρωποκτονία εξ αμελείας κατ' αγνώστου ή αγνώστων. Εξ αμελείας! Ο φόνος του παιδιού. Ακόμα κι αν τον είχαν πιάσει, θα έμενε ένα διάστημα στη φυλακή κι έπειτα θα ήταν ελεύθερος να τρέχει και πάλι αφηνιασμένος – εκτός κι αν του έπαιρναν την άδεια οδήγησης για πάντα, αλλά το κάνουν αυτό ποτέ; Πρέπει να τον βρω και να μην τον αφήσω να κάνει άλλο κακό. Τον δολοφόνο του θα έπρεπε να τον στεφανώσουν με λουλούδια (πού έχω διαβάσει κάτι τέτοιο;) ως δημόσιο ευεργέτη. Όχι, μην αρχίζεις να κοροϊδεύεις τον εαυτό σου. Αυτό που σκοπεύεις να κάνεις δεν έχει σχέση με κάποια αφηρημένη έννοια δικαιοσύνης.

Αναρωτιέμαι όμως τι να είπε ο ιατροδικαστής. Ίσως αυτό είναι που με κάνει να χρονοτριβώ εδώ, ενώ είμαι αρκετά καλά τώρα· ανησυχώ για το τι μπορεί να λένε οι γείτονες. Κοίτα, να αυτός που άφησε το παιδί του να σκοτωθεί: το είπε ο ιατροδικαστής. Α, που να τους πάρει ο διάλογος κι αυτούς και τον ιατροδικαστή! Μα για τ' όνομα του Θεού, σύντομα θα έχουν λόγο να με λένε δολοφόνο, οπότε τι σημασία έχει;

Μεθαύριο θα επιστρέψω. Το αποφάσισα. Θα γράψω στην κυρία Τιγκ απόψε και θα της πω να ετοιμάσει το σπίτι. Έχω αντιμετωπίσει ήδη τα χειρότερα σε σχέση με τον θάνατο του Μάρτι, και ειλικρινά πιστεύω ότι δεν έχω να κατηγορήσω τον εαυτό μου για τίποτα. Η θεραπεία ολοκληρώθηκε. Μπορώ να αφιερωθώ με όλη μου την καρδιά στο μόνο πράγμα που μου μένει να κάνω.